

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ 4^{ης} ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

1. Επίλεξε σε ποιες προτάσεις έχουμε κυριολεξία και σε ποιες μεταφορά.

- Έχει σκληρή καρδιά. Κ Μ
Το μπισκότο αυτό είναι πολύ σκληρό. Κ Μ
- Δεν πρέπει να τρώμε πολλά γλυκά. Κ Μ
Μου χαμογέλασε γλυκά. Κ Μ
- Τα λόγια του ήταν βαριά. Κ Μ
Θα τοποθετήσουμε τα βαριά βιβλία στα κάτω ράφια. Κ Μ
- Ο καφές χωρίς ζάχαρη είναι πικρός. Κ Μ
Στενοχωρήθηκα απ' τα πικρά του λόγια. Κ Μ
- Αγόρασα ένα ακριβό αυτοκίνητο. Κ Μ
Θα μου το πληρώσεις ακριβά αυτό που έκανες. Κ Μ

ΘΥΜΑΜΑΙ:

Κυριολεξία έχω όταν χρησιμοποιώ μια λέξη ή μια πρόταση με την ακριβή / αληθινή της σημασία.

Μεταφορά έχω όταν χρησιμοποιώ μια λέξη ή μια πρόταση με τη ψευδή της σημασία.

π.χ.: σκληρός άνθρωπος

↓
(Μεταφορά)

σκληρό καρύδι

↓
(κυριολεξία)

2. Να συμπληρώσεις τα κενά των προτάσεων επιλέγοντας την κατάλληλη λέξη απ' την παρένθεση.

(νοσοκομείο, πτωχοκομείο, κυνοκομείο, ανθοκομείο, βρεφοκομείο, γηροκομείο)

- Κοντά στο σπίτι μου υπάρχει ένα, όπου διαμένουν πολλοί ηλικιωμένοι άνθρωποι.
- Τα αδέσποτα σκυλιά καλό είναι να μεταφέρονται σε, για να τα φροντίζουν.
- Ο Ιουστινιανός είχε κάνει πολλά έργα κοινής ωφέλειας, ανάμεσά τους και ένα για τα άπορα παιδιά.
- Πολλοί κηπουροί εργάζονται σε
- Μετά το ατύχημα όλοι οι τραυματίες μεταφέρθηκαν στο πλησιέστερο
- Στα περιποιούνται και φροντίζουν τα μωρά.

3. Φτιάξε σύνθετες λέξεις με τα συνθετικά που σου δίνονται. Στη συνέχεια, διάλεξε 3 λέξεις και γράψε με αυτές στο τετράδιο σου προτάσεις.

▪ καλός + αγαθός	
▪ σκληρός + καρδιά	
▪ κακός + τρόπος	
▪ στενός + μακρύς	
▪ άγριος + λουλούδι	
▪ καλός + τύχη	
▪ μικρός + σώμα	
▪ χρυσός + μύγα	

5. Σύρε δίπλα από κάθε παροιμία, το νόημά τους.

▪ Το έξυπνο πουλί από τη μύτη πιάνεται.	
▪ Το μεγάλο ψάρι τρώει το μικρό.	
▪ Ένας κούκος δε φέρνει την άνοιξη.	
▪ Έβαλαν το λύκο να φυλάει τα πρόβατα.	
▪ Λέγεται για άρπαγες και τυράννους.	
▪ Ένα μόνο στοιχείο δεν αρκεί για να τελειοποιηθεί μια κατάσταση	
▪ ο έξυπνος άνθρωπος μπορεί να την πατήσσει σε κάποια παγίδα	
▪ Όταν θέλουμε να υποδείξουμε πως δεν τοποθετήθηκε το κατάλληλο πρόσωπο, αλλά κάποιος εν δυνάμει επικίνδυνος για να φυλάξει κάτι	

6. Μέσα στο κρυπτόλεξο έχουν βρει καταφύγιο 17 επίθετα. Βρες τα και γράψε τα και στα τρία γένη.

A	P	A	I	O	Σ	Π	Λ	O	K	A	H	Π
K	A	Λ	O	Σ	T	E	Δ	Ψ	Δ	Γ	Ω	A
P	A	Z	H	Λ	I	A	P	H	Σ	E	K	N
I	Σ	I	O	Σ	M	Y	N	Λ	A	N	Ξ	O
B	A	Σ	T	E	I	O	Σ	O	Θ	H	Γ	Y
O	I	Ψ	B	Z	O	Z	Π	Σ	Ω	Σ	Λ	P
Σ	Ω	Σ	T	O	Σ	X	Ψ	Ω	O	T	Y	Γ
I	N	Δ	Γ	H	Θ	I	K	O	Σ	Δ	K	O
Π	I	Σ	T	O	Σ	T	E	Λ	E	I	O	Σ
E	O	E	Y	X	A	P	I	Σ	T	O	Σ	Y
Y	Σ	E	Y	A	I	Σ	Θ	H	T	O	Σ	E

[illegible]
